

(31)	Hi Ro		VINDUER Rammedimensjoner og rutestørrelser	NBI (31).201
vinduer	trevirke glass			

April 1959

CDU 69.028.2

0 GENERELT

- 01 Hensikten med dette blad er å vise avhengigheten og samspillet mellom rutestørrelse og glasstykkelse, rammedimensjoner og beslag.

1 RAMMEDIMENSJONER

- 11 I tabellen nedenfor er oppgitt største rammeformat for endel vanlig brukte ramtverrsnitt. Hvis en bruker spesielle beslag, kan en avvike fra de oppgitte ramme størrelser etter anvisning fra produsenten.

Tabell 11

Rammetype	Ramtverrsnitt mm t x b	Maks. ramme størrelse mm		
		Sidehengslede rammer b x h	Topphengslede rammer b x h	Horisontalhengslede, svingbare rammer b x h
Enkel, utadslående ramme	44 x 57	850 x 1450	1650 x 1550	
	44 x 50	750 x 1450	1450 x 1450	
Enkel, innadslående ramme	32 x 57	850 x 1450	1650 x 1550	
	32 x 50	750 x 1450	1450 x 1450	
Koblet, bærende ramme	62 x 57			1880 x 1500
	44 x 57	750 x 1450		
Koblet, ikke bærende ramme	32 x 57			1880 x 1500
	32 x 44	750 x 1450		

2 BESLAG

- 21 Følgende vindusrammer bør være forsynt med 3 stk. hengsler:
- 1 Sidehengslede rammer som er over 750 mm brede og/eller over 1250 mm høye.
 - 2 Topphengslede rammer som er over 1450 mm brede og/eller over 1550 mm høye.
- Det tredje hengsel på sidehengslede rammer settes nær oppunder øverste hengsel.
- 22 Koblete, ikke bærende rammer skal være forsynt med 2 stk. koblehengsler (ev. 3 stk., se pkt. 21.1) og minst 2 stk. kobleskruer eller koblebeslag.
- 23 Det er særlig viktig at forbindelsen mellom koblete rammer er stabil. For å sikre seg mot at en eller flere av kobleskruene blir glemt etter pussing, kan det istedenfor skruer anvendes spesielle beslag med en arm som må være i inngrep før vinduet kan lukkes, fig. 23.

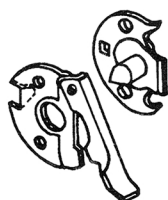

Fig. 23.
Koblebeslag. Vinduet kan ikke lukkes før beslagets håndtak er i lukket stilling.

- 24 Koblete rammer av store dimensjoner bør være utstyrt med bæretapp, fig. 24. Tappen festes mellom rammene og er beregnet til styring og bæring når rammene lukkes. Enkelte typer av kobleskruer er utformet slik at en del av skruen danner bæretapp. Noen ytterligere bæretapp er da unødvendig.

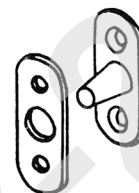

Fig. 24.
Bære- og styretapp.

Store koblete vinduer bør ha styretapp mellom rammene.

3 KITTFALS

- 31 For 3 mm glass skal kittfals være 12 x 10 mm, og for 4 mm glass 15 x 10 mm.
- 32 Isolerglass krever spesielle dimensjoner på kittfalsene. En må her følge fabrikkens anvisninger nøye. Se NBI(31).202.2.

4 GLASSTYKKELSER

- 41 Det er av forskjellige grunner vanskelig å fastsette enkle regler for valg av bestemt glasstykkelse til en gitt rutestørrelse. Grunnen til dette er først og fremst at glassets strekkfasthet varierer fra 300-900 kg/cm².
- 42 Andre usikkerhetsfaktorer er rammens tverrsnitt og dimensjoner, beslagenes art og plassering, vindusrammens funksjonsmåte, oppkløssing av ruten (særlig for store ruter) og tilskjæring av glasset.
- 43 Særlig tilskjæringen spiller en meget stor rolle. Ved uren skjæring kan det oppstå uheldige spenninger ved kanten. En rent skåren rute med liten glasstykkelse vil som regel være sterkere enn en tykkere, men urent skåren rute.
- 44 Se for øvrig diagrammene 52, 53 og 54.

5 RUTESTØRRELSER

- 51 Maskinglass trekkes i et bånd med en bredde som avhenger av glassets tykkelse og som kan variere noe fra verk til verk. F. eks. har 3 mm glass etter renskjæringen vanligvis en bredde på 1800 mm. Under trekkingen kan det oppstå svake «usynlige» bølger i glassets lengderetning. I ferdige vinduer skal disse bølger sitte vannrett for å være så lite sjenerende som mulig. Det må derfor ikke foreskrives større rutehøyder enn den bredde som glasset holder etter renskjæringen. Rutenes bredde begrenses for glassets vedkommende bare av transporthensyn.

6 LITTERATUR

- 61 Rutestørrelser. SBI anvisning nr. 36, Statens Byggeforskningsinstitut, København 1956.

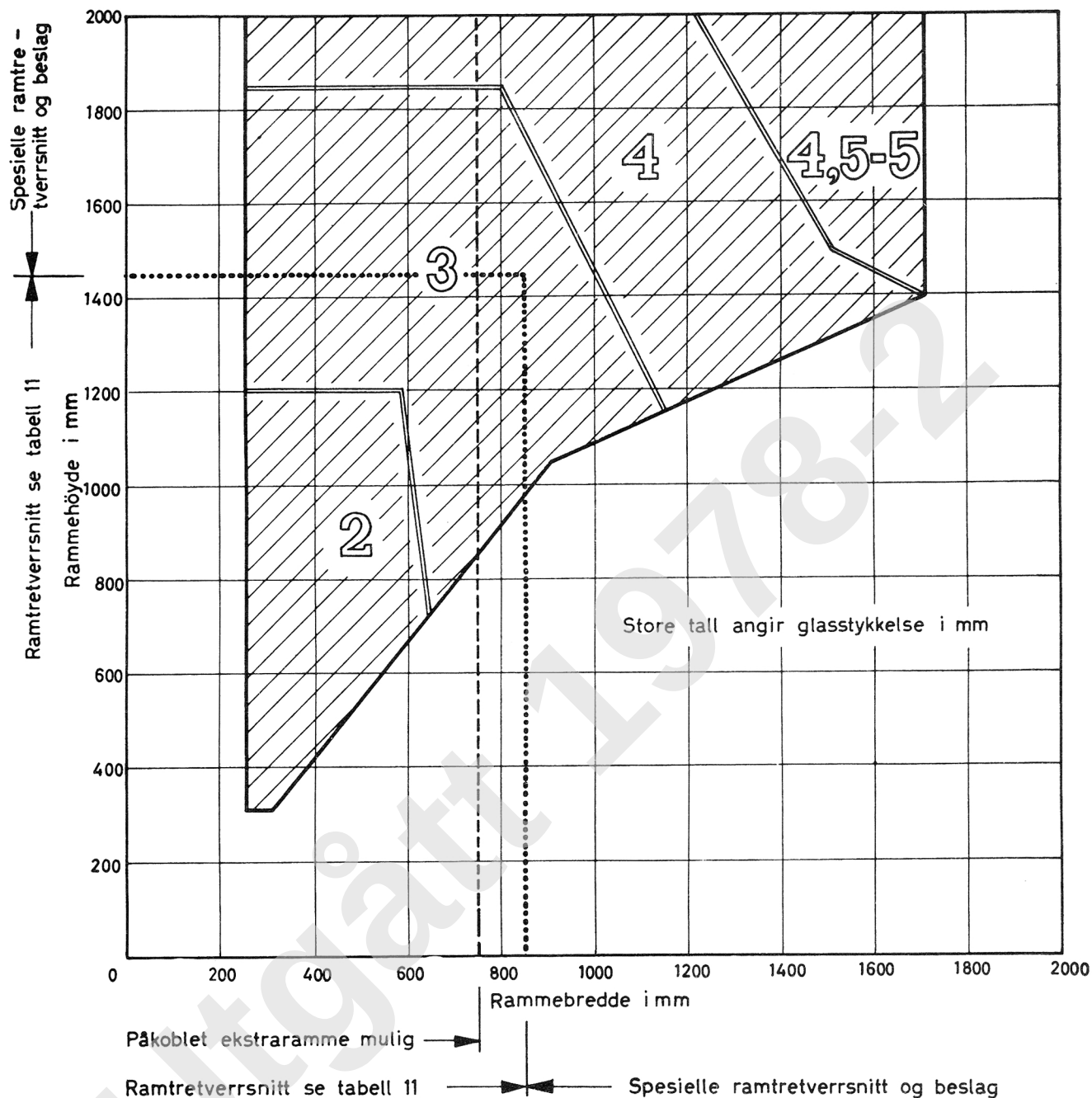

Diagram 52.

Glasstykkelser for sidehengslede rammer.

Rammene bør ikke utføres med dimensjoner som faller utenfor det skraverte felt.

2 mm glass gir mye brekkasje og blir i praksis ikke vesentlig billigere enn 3 mm.

Diagram 53.
Glasstykker for topphengslede rammer.
Rammene bør ikke utføres med dimensjoner som faller utenfor det skraverte felt.
2 mm glass gir mye brekkasje og blir i praksis ikke vesentlig billigere enn 3 mm.

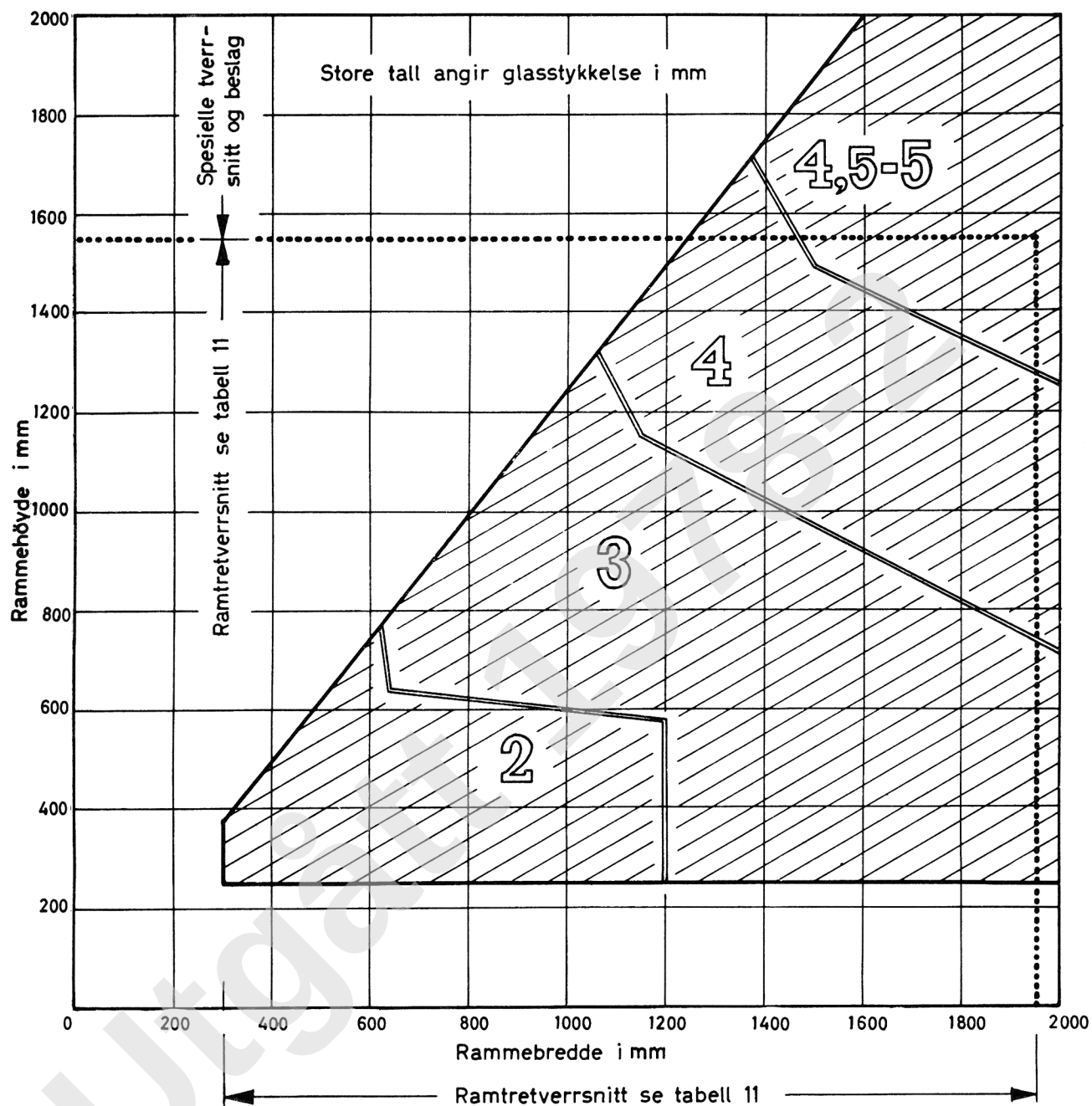

Diagram 54.
 Glasstykkelser for horisontalhengslede svingvinduer.
 Rammene bør ikke utføres med dimensjoner som faller utenfor det skraverte felt.
 2 mm glass gir mye brekkasje og blir i praksis ikke vesentlig billigere enn 3 mm.